

Sayı :2026.02/71

Tarih :03.08.2026

Konu :Eymir Gölü-Yanan Orman Alanı Raporu hk.

Sayın Ahmet YOZGATLIGİL
ODTÜ Rektörü,

ODTÜ Mezunları Derneği'nin yürüttüğü çalışmalar arasında, Eymir Gölü, ODTÜ Ormanı ve Bozkırının doğal kalmasına ve korunmasına yönelik çalışmalar da bulunmaktadır. Bu kapsamda, Derneğimiz bünyesindeki Eymir ve ODTÜ Doğasını Koruma Komisyonu, koruma bilincinin yaygınlaşması amacıyla çeşitli çalışmalar yapmaktadır.

Bilindiği gibi, 26 Temmuz 2025 tarihinde ODTÜ Ormanı'nın Eymir Gölü'ne yakın kesiminde çıkan yangında 123.4 ha. ormanlık alan yanmıştır.

Böylesi bir olayın bir daha yaşanmaması için neler yapılması gerektiği Komisyonumuzun gündemindeki yerini korumuş, Eymir ve ODTÜ Ormanı'nın yangın açısından yapısı ve yapılması gereken rehabilitasyon çalışmaları konularında bilgi edinmek ve yangın riskine karşı farkındalığı artırmak amacıyla etkinlikler düzenlenmiştir. Komisyonumuz ve Türkiye Ormancılar Derneği iş birliği ile 21 Mayıs 2026'da Dernek binasında "Eymir ve ODTÜ Ormanı'nda Yangın Riski" konulu bir sunum gerçekleştirilmiş, ardından aynı iş birliği çerçevesinde, 13 Haziran 2026'da üyelerimizle birlikte "Eymir Gölü-Yanan Orman Alanı" temalı teknik bir gezi yapılmıştır.

Gerçekleştirilen etkinliklerden çıkan sonuçlar, Türkiye Ormancılar Derneği ile ODTÜ Mezunları Derneği Eymir ve ODTÜ Doğasını Koruma Komisyonu tarafından bir rapor kapsamında düzenlenmiş, bu raporla ODTÜ Ormanı'nın gelişimi, mevcut amenajman özellikleri ve 2025 Temmuz yangını sonrası ortaya çıkan ekosistem riskleri ortaya konulmuştur.

Söz konusu rapor ekte sunulmaktadır.

Saygılarımızla,

Gülşah GÜLEN ÇİFTÇİ
ODTÜ Mezunları Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Ek : 2025 Temmuz Yangınına İlişkin İnceleme Raporu (4 sayfa)

ODTÜ ATATÜRK ORMANI'NIN TARİHÇESİ, GÜNCEL DURUMU İLE YANGIN RİSKLERİ VE 2025 TEMMUZ YANGININA İLİŞKİN İNCELEME RAPORU

1. Giriş ve Raporun Amacı

Bu rapor, Ankara'nın en kritik ekolojik koridoru ve biyoçeşitlilik rezervuarı olan ODTÜ Atatürk Ormanı'nın 1956 yılından günümüze uzanan gelişimini, mevcut amenajman özelliklerini, 2025 Temmuz yangını sonrası ortaya çıkan ekosistem risklerini teknik bir perspektifle analiz etmek amacıyla hazırlanmıştır. Bozkır ekosistemi içerisinde yapay ağaçlandırma yoluyla tesis edilen bu "yeşillik adası", sadece bir rekreasyon alanı değil, kentin iklim direncini sağlayan ve bilimsel araştırmalara veri sunan stratejik bir doğal varlıktır.

2. Kuruluş Süreci ve Tarihsel Gelişim (1956-1990)

2.1. İlk Karar ve Fikirsell Temeller

Atatürk Ormanı fikri, Türkiye Ormancılar Derneği'nin (TOD) 28 Şubat 1956 tarihli 17. Genel Kurulu'nda alınan kararla resmileştirilmiştir. Vizyon; Ankara'nın ağaçsız bozkırında Atatürk'ün azmine bir abide teşkil edecek, kenti çevreleyen bir ekolojik bariyer oluşturmaktır.

2.2. Yer Seçimi ve Teknik Etütler

Eymir Gölü çevresindeki yamaçların seçilmesinde Prof. Dr. Fikret Saatçioğlu'nun 5 Şubat 1957 tarihli uygunluk raporu belirleyici olmuştur. Raporda, sahanın belli teknik müdahalelerle ağaçlandırmaya elverişli olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

2.3. Protokoller ve İş Birlikleri

Ormanın kuruluşu, TOD, ODTÜ ve Orman Genel Müdürlüğü (OGM) arasındaki çok katmanlı protokollerle yürütülmüştür:

- **15.05.1957 Protokolü (TOD- ODTÜ):** Planlama ve fidan temini TOD, işçilik ve tesis masrafları ODTÜ tarafından üstlenilmiştir.
- **15.11.1960 Protokolü (OGM- ODTÜ):** OGM, ağaçlandırma masraflarını ve uygulama sorumluluğunu devralmıştır.
- **Fidan Temini:** Çalışmalarda kullanılan materyaller OGM'nin Eskişehir, Dursunbey, Kızılcahamam, Elazığ, Sivas ve Bedirge fidanlıklarından sağlanmıştır.

2.4. Deneme Çalışmalarından Büyük Seferberliğe

7 Temmuz 1958 tarihli hazırlık raporunda bir hektarlık ağaçlandırma maliyeti 2.029 TL olarak hesaplanmış, bu yüksek maliyet nedeniyle başlangıçta 18 hektarlık (180 dekar) bir deneme dikimi gerçekleştirilmiştir. Bu başarının ardından süreç hızlanmıştır.

<u>Faaliyet Dönemi</u>	<u>Kapsam / Tür Dağılımı</u>	<u>İstatistiksel Veri</u>
1958 (Ekim)	Deneme Ağaçlandırması	18 Hektar
1961 - Günümüz	Toplam İbrelil Ağaç Dikimi	10.000.000 Adet
1961 - Günümüz	Toplam Yapraklı Ağaç Dikimi	23.000.000 Adet

Süreç içinde Rektör Kemal Kurdaş önderliğinde öğrenci, öğretim üyesi ve çalışanlarıyla ODTÜ bileşenleri, Orman Genel Müdürlüğü ve Ankara'lılar tarafından yürütülen ağaç dikme seferberliği sonucu, ODTÜ arazisi ve Eymir Gölü çevresinde bir orman örtüsü yoktan var edilmiş, ekolojik açıdan farklı canlıları barındıran bir yaşam ortamı oluşturulmuştur.

3. Ormanın Alan Yapısı ve Mevcut Amenajman Özellikleri

3.1. Arazi Dağılımı

1995-2014 dönemini kapsayan ilk amenajman planı ve kesinleşen kadastro haritaları ışığında, 132.1 ha PTT Ormanı ile 19.5 ha Ankara Üniversitesi Ormanı da genel saha hesaplarına dahil edildiğinde, arazi durumu aşağıdaki gibidir:

- **Ormanlık Alan:** 3048.8 ha
- **Açıklık, Su ve İskan Alanları:** 1141.5 ha
- **Toplam Alan:** 4190.3 ha

3.2. Mülkiyet ve İdari Konum

Sahanın mülkiyeti ODTÜ Tüzel Kişiliği'ne ait olup, idari süreçler Ankara Orman İşletme Müdürlüğü denetiminde yürütülmektedir. Sınırlar, 10.12.1992 tarihli ODTÜ Nazım İmar Planı ile büyük oranda örtüşmektedir.

3.3. Floristik Yapı

Yetiştirme ortamı; ağır bünyeli toprak, sınırlı derinlik ve yer yer kayalık yüzeylerle karakterizedir.

- **Baskın Türler:** Toros sediri (*Cedrus libani*), Karaçam (*Pinus nigra*), Sarıçam (*Pinus sylvestris*) ve Meşe türleri.
- **Taban Arazi Türleri:** Dişbudak, mahlep, çınar, iğde, ahlat ve alıç.

4. 2025 Temmuz Yangını ve Etki Analizi

4.1. Yangına Yol Açan Faktörler, ODTÜ Ormanının Yangın Riski Açısından Yapısı

İklim ve Vejetasyonun Etkisi: İlkbahar aylarındaki aşırı yağışlar, yoğun otlanma, yaz kuraklığı ile birlikte tehlikeli seviyede “yanıcı madde” birikimi, yangın riskinin artışında önemli olmaktadır. Biriken yanıcı madde katmanı, küçük bir kıvılcımın hızla örtü yangınına dönüşmesine neden olabilir. Rüzgâr ve eğim etkisiyle, böyle bir yangının kısa sürede orman alanlarına taşınarak şiddetli yangın karakteri kazanma riski vardır.

Yönetim ve Denetimin Etkisi: Eymir Göl alanına gelen ziyaretçi yoğunluğu, uyarı ve bilgilendirme sistemleri ile alan kontrolündeki yetersizlik, yangın riskini arttıran etmenlerdir.

Bölgedeki en kritik risk unsurlarından biri yoğun insan kullanımıdır. Eymir çevresi rekreasyon baskısı altındadır. Yürüyüş, bisiklet, piknik ve düzensiz ziyaretçi hareketleri sırasında sigara izmaritlerinin çevreye atılması, izinsiz/kontrolsüz ateş kullanımı ve cam atıklarının varlığı, yangın olasılığını artıran risklerdir. ODTÜ yerleşkesine yakın yol ağları ve ulaşım koridorları da insan kaynaklı tutuşma/yangın ihtimalini yükseltmektedir.

Genel değerlendirmeyle ODTÜ–Eymir hattı; topografik hızlandırıcı etkiler, kuru ot yükü, ibreli meşcerelerin yanıcılığı, insan baskısı ve alan denetiminin yetersizliği nedeniyle Ankara çevresindeki orman yangınlarına hassas kentsel-orman ara yüzlerinden biri olarak değerlendirilebilir

4.2. Yangın Sonucunda Hasar Tespiti

Temmuz 2025'te, Eymir Gölü çevresindeki 123 hektarlık alanda etkili olan yangın, özellikle kuraklık baskısı altındaki karaçam ve sedir meşcerelerinde ağır tahribat yaratmıştır. Toprak derinliğinin azlığı nedeniyle gelişim durgunluğu yaşayan bu türler, yangına karşı en düşük direnci göstermiştir.

4.3. Vejetasyonun Tepkisi

İstila potansiyeli yüksek olan Aylantus (*Ailanthus altissima*) gibi yapraklı türlerin, kök boğazından sürgün vererek hızlı bir hayatîyet tepkisi vermesi, umut veren bir gelişme olarak gözlenmiştir. Ancak sahada biriken yoğun ot tabakası, gelecek dönemler için kritik bir yanıcı madde yükü oluşturmaktadır.

5. Yangın Sonrası Rehabilitasyon ve Yönetim Stratejileri

5.1. Acil Müdahale Adımları ve Sahanın Korunması

- Zarar görmüş ibreli ağaçlar, sekonder zararlıların (böcek tasallutu vb.) engellenmesi için sahadan uzaklaştırılmalıdır.
- Yol kenarlarında "yanıcı madde azaltımı" kapsamında ot vejetasyonu şeritler halinde temizlenmelidir.
- Üst toprak kaybını (erozyon) önlemek için yüzey koruma ve teraslama çalışmaları yapılmalıdır.

5.2. Yeniden Ağaçlandırma İlkeleri

Sahanın ağır bünyeli ve kayalık yapısı göz önüne alındığında, dikim öncesi mutlak suretle toprak profilleri açılmalı ve fiziksel/kimyasal analizler yapılmalıdır.

- **Seçilecek Türler:** Ağaçlandırma çalışmalarında, toprak isteği yönünden kanaatkâr olan Ahlat, Alıç, İğde, Badem ve Toros sediri tercih edilmeli, tek tip orman yerine yangın yayılımını yavaşlatan ve iklim krizine dayanıklı ağaçlardan oluşan karma bir orman (veya orman yapısı/varlığı) oluşturulmalıdır.
- **Bakım:** Bakım ve izleme planı çerçevesinde sahanın kendini yenileme kapasitesinin bilimsel raporlanması yapılmalı, ilk 3 yıl boyunca ot alma ve çapalama faaliyetleri kesintisiz sürdürülmelidir.

5.3. Uyarı ve Risk Eğitimi

Yangın riskine karşı, alanda bilgilendirici uyarı levhaları yerleştirilmeli, özellikle kurak aylarda ziyaretçilerin yangın riskleri konusunda bilgi/farkındalık/duyarlılıklarını artırmak üzere giriş kapılarında el broşürleri dağıtılmalıdır.

5.4. Kurumsal Sorumluluk Matrisi

<u>Kurum</u>	<u>Sorumluluk Alanı</u>	<u>Temel Görev</u>
OGM	Teknik Denetim	Yangınla mücadele, amenajman planları ve rehabilitasyon projeleri.
ODTÜ	Alan Yönetimi	Günlük yönetim, saha kontrolü, koruma ve ot temizliği.
ABB, AFAD	Operasyonel Destek	Yangın söndürme, ekipman desteği ve afet koordinasyonu.
Sigorta Kurumu	Teknoloji Ortağı	Ormanın Gözleri projesi ile yapay zekâ destekli erken uyarı sistemi.

6. Sonuç ve Genel Değerlendirme

ODTÜ Atatürk Ormanı, Ankara'nın ekolojik bekası için vazgeçilemez bir varlıktır. Yangın sonrası rehabilitasyon süreci, sadece ağaçlandırma değil, toprak yapısı ve biyoçeşitliliği gözetilen bilimsel bir restorasyon çalışması olarak yürütülmelidir. Sürdürülebilir bir yönetim için OGM, ODTÜ ve akademik çevreler arasındaki koordinasyonun kurumsal bir yapıya kavuşturulması elzemdir.

Raporu Hazırlayanlar:

A. Hüsrev ÖZKARA – Orman Mühendisi/Avukat/Türkiye Ormancılar Derneği Genel Başkanı

ODTÜ Mezunları Derneği, Eymir ve ODTÜ Doğasını Koruma Komisyonu